

Keek op de maand: Water en landbouw | dec 2019

Beweging naar toekomstbestendige landbouw

Goed nieuws bij de afsluiting van dit jaar! De beweging naar een duurzame, toekomstbestendige landbouw groeit. Er zijn gelukkig voldoende boeren die begrijpen dat als je niet verandert, je geen toekomstperspectief hebt. Daarom wil Rijn-West de komende jaren vol inzetten op een landbouw die kringlopen sluit en natuur-inclusief werkt. Het versnellen van deze beweging is het doel. En daar hebben we jullie allemaal hard bij nodig. Doe jij ook mee? Fijne feestdagen met je dierbaren en tot in 2020.

Gebiedsaanpak voor transitie naar toekomstbestendige landbouw

Op de themadag van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) stonden agrarische collectieven en boeren centraal. Mensen van het DAW-team, agrarische collectieven, boeren, provincies, waterschappen, het rijk en RVO discussieerden op 28 november jl. in Leusden over huidige en toekomstige rollen in het nieuwe beleid, en wat boeren en collectieven daarbij nodig hebben.

Elma Haakmeester (DAW regiocoördinator Flevoland) en Caroline van de Veerdonk (trekker DAW-impuls Rijn-West) begeleidden samen twee workshops. De eerste workshop stond in het teken van ervaren leren in een fictief gebiedsproces. *“Het zal nog enkele leerstappen vragen om in het toekomstig GLB de regie voor het gebiedsproces te laten bewegen van rijks en provinciaal niveau naar de agrarische collectieven. Het vraagt andere rollen van partijen. Terugtrekken en regie durven nemen in gebiedsprocessen zijn leerpunten”*, aldus Caroline.

In de tweede workshop stond de vraag centraal wat de boer helpt. Wat hebben agrariërs nodig om de maatschappelijke waarden te leveren die wij van hen vragen op het gebied van bodem, water, milieu, klimaat, biodiversiteit en landschap?

Boeren waren daar duidelijk over:

- Eén aanspreekpunt, en één loket dat voor boeren eenvoudig en goed te bereiken is
- Aandacht voor verdere ontwikkeling en uitrol van kennis en vakmanschap (bv. via studiegroepen)

- Appelleren aan boerentrots. Meer daarover in de Rijn-West blog [De waarde van boerentrots](#)
- Groeien naar een systeem van belonen in plaats van vergoeden van opbrengstderving.

Deelnemers waren na afloop positief over de verkregen inzichten. Belanghebbenden hebben hun eigen rol en die van anderen gezien. In het nieuwe GLB kan een gebiedsaanpak helpen om een toekomstbestendige landbouw te bereiken. DAW ziet daarin mogelijk een (advies)rol op bedrijfsniveau voor agrarische collectieven.

Verkenners voor DAW-platform Rijn-West aan de slag in 2020

Er is een akkoord in Rijn-West verband voor de start begin 2020 van een verkenning van een nieuw op te richten *DAW-platform Rijn-West*: een soort Landbouwportaal zoals in Noord-Holland.

Begin 2020 gaan twee verkenners aan de slag met een inventarisatie draagvlak, technisch-inhoudelijke, juridische en financiële consequenties.

Vanwege de vele spelers in de verdeling van huidige GLB-gelden via POP3 verloopt de toekenning van gelden aan boeren vaak moeizaam, via ingewikkelde regels. Het was daardoor regelmatig omslachtig om een beroep te kunnen doen op de beschikbare gelden. Dit demotiveert partijen.

Rijn-West is ervan overtuigd dat financiering van DAW-maatregelen eenvoudiger, sneller en motiverender kan. Zij denken aan een onafhankelijk en faciliterend DAW-platform waarbij we veel kunnen leren van het Landbouwportaal Noord-Holland. Het platform biedt boeren een laagdrempelige en efficiënte toegang tot financiering van maatregelen en projecten. Het ontzorgt de overheden én het DAW bij de complexe afhandeling van subsidies. En richting Europa en overheden voor de aanvraag en verantwoording van gelden.

Drijfveren van ketenpartijen in melkveehouderij

Recent presenteerden onderzoekers van de WUR in de Begeleidingsgroep DAW-impuls Rijn-West de voorlopige resultaten van een verkenning naar 'drijfveren van ketenpartijen in nutriëntenketen'.

Meer informatie

Voor vragen en suggesties, neem contact op met Caroline van de Veerdonk, trekker DAW-impuls voor Rijn-West, veerdonk@org-ld.org of 06-53410156. Nieuwe lezers kunnen zich aanmelden.

Deze opdracht van Rijn-West maakt onderdeel uit van de landelijke [Kennimpuls Waterkwaliteit](#) van de Delta-aanpak Waterkwaliteit (DAWZ).

De waterkwaliteit in veenweidegebied in West-Nederland is de laatste decennia flink verbeterd. Toch worden de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027 niet gehaald. Rijn-West heeft begin 2019 aan de WUR gevraagd of ketenpartijen in de melkveehouderijsector daarbij een handje kunnen helpen. De melkveehouderij is namelijk voor Rijn-West een belangrijk thema.

Centrale vragen in deze verkenning zijn: welke drijfveren hebben deze ketenpartijen? En hoe kunnen Rijn-West partners het gedrag van partijen in de nutriëntenketen beïnvloeden? Belangrijke constatering is dat waterkwaliteit zich leent voor leggen van verbinding met andere thema's zoals biodiversiteit en kringlooplandbouw. Een greep uit de aanbevelingen. Stimuleer melkveehouders om te werken aan verlaging van milieudrukpunten! Stimuleer kennis bij boeren over emissies, beheer en inrichting van watergangen! En maak ecologie tot zichtbaar verbindend principe voor werken aan waterkwaliteit.

Rijn-West zet de aanbevelingen van de WUR om in acties voor de korte en langere termijn. Ook neemt Rijn-West de acties op in het Jaarplan 2020 van de DAW-impuls Rijn-West.

Eind januari 2020 is het rapport gereed. In het RAO-atelier van maart 2020 komt een presentatie.